

LATİN İSTİLASI SONRASI İSTANBUL'UN FİZİKİ
DURUMUNA YÖNELİK TESPİTLER

SAN 214 - SON DÖNEM BİZANS MİMARİSİ
Doç. Dr. Serkan ÇUNAY

Latin istilasý sonrasında harap halde olan 1261 de teslim alınan İstanbul'un 14.-15. yüzyýllardaki durumunu, bu sıralarda buralardan geçen seyyahların notlarından öğrenmekteyiz. Özellikle VIII. Mikhael tarafından dini yapıların büyük bölümünün tamir ettirilmesine rağmen, şehir eski gösterişli dönemlerine kavuşamamıştır.

fu uñ grantz. si sen esmuere mult
li auers des gens. et mult sen avo
fierent porce q li par d'ere si grantz.
E l'autre an apres q al preudon
folques parla en si de dieu ot

igne. Joffroi ses niere. Guillel
mes de nulli. Gaudiers de finl
limes. Curaz de monteignu. m
anastiers de lifie. Achaures

SAN 214 - SON DENIR BIZANS SUNAN ARISI
Doc. Dr. Serkan SUNAN

SAV 214 - SON DEVİR BİZANS MİMARİSİ
Doç. Dr. Serkan SUNAY

SAN 214 SON DEVIR BIZANS MIMARISI
Doç. Dr. Serkan SUNAY

14. yüzyılda burada bulunan Arap coğrafyacı Ebu'l-fida, şehrin içinde tahrip olmuş evler, tarlalar ve bahçelerden bahseder. Ebu'l-fida ile yakın tarihlerde İstanbul'da bulunan İspanyol elçisi Ruy Gonzales de Clavijo ise, şehrin çok fazla yaşamaya elverişli olmadığını ifade eder. İtalyan Fransiskan rahip Buondelmonti, Havariyun Kilisesinin çok fazla tahrip olduğu söyler.

SAN 214 -

3
MIMARISI

SANITA - SON DUTER BIZANS MINARISI
Doc. Di: Selvan SUTAN

İstanbul'da bulunan seyyahların bu ifadeleri bize, şehrin haliç ve kıyılarında yaşamın devam ettiğini, iç bölgelerin ise boş arazilerden ibaret olduğunu anlatır. İstanbul'un çeşitli noktalarında manastırlar yükselmektedir.

Palaiologos'lar devrinde tamir edilen yahut mevcut kalıntıları üzerine inşa edilen manastırların büyük bölümü yaşam alanı dışında bahsi geçen boş araziler çevresine konumlanır.

İstanbul'da yükselen bu manastırlar İtalyan seyyah Buondelmonti'nin manzara betimlemelerinde yer almıştır. Bizans İmparatorluğunun ilk dönemlerinden beri mevcut olan, 13. yüzyılda önemli bir tamir geçiren Studios Kilisesi'nden kuzeye doğru sıralanan bir çok dini yapılar, Palaiologos'lar hakimiyetinde yeniden inşa edilmiştir.

SAN 214 / SON DEVIR OZANSUJAN / DOÇ. DR. SERKANT ARISI

DESIGNED & ENGRAVED BY ALEX^r FINDLAY & SON.

FISHER, SON, & CO. LONDON & PA

İstanbul'un uzak kesimlerinde oturma imkanı kalmamıştı. Boğaz ve çevresinde yer alan bir çok dini yapı eski değerini yitirerek kaderine terk edilmiş durumdaydı. Latin İstilasası sonrası Palaiologos'lar hakimiyetinde İstanbul'un sur içinde, Bizanslılar kendilerini güven içinde hissediyordu. Marmara kıyılarından Haliç'e uzanan kıyı şeridi üzerinde yer alan manastırlar, Palaiologos'lar aristokrasinin huzuru bulabildikleri merkezler ve sığınma yerleri durumundaydı.

C O S T A N T I N O P O L I

SAN 214 - SON DEVIR BIZANS MIMARISI
Doç. Dr. Serkan SUNAY

Şehir iki bölüme ayrılmış, Haliç'in Sarayburnu'na yakın bölümü iş/ticaret merkezi, Marmara kıyılarından Haliç'e uzanan kıyı şeridi ise manastırları barındırıyordu. Bu iki bölüm arasında kalan yerlerde ileri gelenlerin sarayları bulunuyordu. Latin İstilasası sonrasında şehir, büyük bir merkez olma özelliğinden çıkarak, sur içinde yer alan manastır adalarından oluşmaktaydı.

SAN 214 -

Doç. Dr.

Sevkan

ŞİNKAY

MİMARİSİ

Siyasi ve ekonomik g¼c¼n her ge¼en g¼n azalması, tehlikenin büyümesine, karışıklıkların ve ekonomik sorunlardan doğan fakirliğin artması, İstanbul'un ileri gelenlerinde eskiye dönüş isteği oluşmasına meydan veriyordu.

Devletin uzun yıllar boyunca şehri sayısız tehlikelerden korumuş olması düşüncesi ile paralel, iyimser görüş bir takım sanat ve kültür hareketlerinin oluşmasının önünü açıyordu.